

Pakanat kotiseuturetkellä Luohualla 23.8.2014

Runsas kolmekymmentä Paavolan Pakanaa suuntasi kotiseuturetken vanhaan maaseutukylään ja myös monen jäsenemme kotikylään Luohualle. Luohuan Erämiesten talolle Veikkolaan kokoonnuttiin usvaisena elokuun lauantaiaamupäivänä.

Retken ensimmäinen etappi oli kylän keskellä historian havinaa tihkuva taannoisen saarnatuvan muistokivi. Puheenjohtaja Sakari Korpi laski kukat kylän korkeimmalla kohdin seisovalle muistomerkillä.

Saarnatuvan perinnetietoa selvitti paikalla Rankisperältä kotoisin oleva Kaarlo Kuusirati. Mielenkiintoinen yksityiskohta tuvan historiassa on, että ruumiit on kuljetettu hyvinkin kaukaa lähikylistä aikoinaan jokirannassa sijainneeseen hautausmaahan. Jäänteitä haudoista on noussut vielä lähivuosina maan uumenista.

Saarnatupaa on nimitetty myös kirkkotuvaksi, vaikka saarnahuoneella ei ollutkaan kaikkia kirkollisia oikeuksia. Ensimmäinen tupa on rakennettu ilmeisesti jo 1500 -luvulla, nähtävästi sitä on haviteltu siirrettäväksi Paavolan Pehkolaan, mutta perinnetiedon mukaan luohualaiset ovat vastustaneet siirtoa ja näin se on jäänyt. Joitakin viitteitä on, että Luohuan tupa olisi ollut jo järjetyksessään toinen, koska huonokuntoinen tupa lienee uusittu tai rakennettu uudelleen entisen tilalle.

Saarnatupaa on käytetty monen kylän pyhäkkönä, lähin vastaava tupa on toiminut Rantsilan Sipolassa.

Paavolan kirkon (Sofian kirkko) valmistuttua (vihittiin 1756) on kirkolliset toimitukset siirtyneet Pehkolaan sekä ilmeisesti myös jossain määrin Vihantiin.

Muistokivelle kajautettiin lopuksi yhteislauluna maakuntalaulu Kymmenen virran maa.

Ryskypäivillä runsas osanotto

Pakanat osallistuivat myös Luohuan joen varressa, Rantalehdossa melkoisen suosituksi muodostuneeseen Ryskypäivään. Voitto Niemelän ideoima ja kehittämä vanhan elonkorjuun ja puinnin päivä on saanut tuekseen myös paikalliset Ryskykot.

Vanhan maaseudun työtapojen vaalimiselle on selkeästi ollut tilaus, sen osoitti myös paikalle päivän mittaan kerääntynyt runsaan kahdensadan osanottajan tutustujaväki.

Niemelän puimapaikalla on lukuisa määrä vanhoja puimakoneita sekä erinäinen valikoima vanhoja maataloustyökoneita. Tapahtumapäivä on aloitettu muutama vuosi sitten ja se on kehittynyt jo ilmeisesti erääksi kesän vetovoimaisimmaksi Luohuan tapahtumaksi, jossa yhdessä viihdytään vauvasta vaariin.

Luohuan lukuja ja persoonia

Luohua nimen alkuperää ei tarkasti tunneta. On helposti oletettavissa, että nimi on samaa alkuperää kuin esim. Ohtua, Kipsua, Nuolua, jne. Aukkaat Siikajokivarteen ovat taannoin tulleet Savosta, pääosin Rautalammin suunnalta. Luohualaiset lienevät tulleet myös samoilta suunnilta, mutta nähtävästi myös järvi- ja jokireittejä sekä

kaakko/lounaissuunnien mukaisesti juoksevia harjuja, kankaita ja kaartoja pitkin Hämeen ja keskimaan järvirikkaalta suunnalta. Väestön siirtymää on ollut myös rannikon suunnalta, mutta se lienee ulottunut ainoastaan Pehkolaan asti.

Ehkä tunnetuin luohualainen on kolme SM-kultaa hiihtänyt (1926,1927,1928) Siiri Lievonen.

Tunnettu oli myös kansanedustaja ja kunnallismies Reino Kangas. Urheilijoista ovat tunnettuja mm. Kupsalat, Lehtomaat. Olipa aikoinaan Luohualla oma suksitehdas. Haapavedeltä käytiin oppia ottamassa luohualaisten suksimestarien opeista.

Luohuanjoki (n.35 km pitkä, alkaa Haisuperältä läheltä Alpuanharjua) on ollut myös merkittävä uittoväylä. Ruukin sahoille on jokilatvoilta asti uitettu puutavaraa vuosikymmenten saatossa valtavat määrät.

Luohuan Käpylästä Amerikan matkalle muuttoaallon aikaan lähti matkustaja- ja postilaiva Titanicin mukana Katharina Jussila ja 20v ja Aina Maria Jussila 21v. Kohtalokkaalla matkalla hukkuivat 1500 turmassa ollutta, suomalaisuhreja oli yli 40. Uppoamattomaksi väitetty loistolaiva törmäsi jäävuoreen ja upposi Atlantin syvyyksiin muutamassa tunnissa 14.4.1912.

Luohuan koulu aloitti 1892, kylällä toimi aikanaan useita tuuli- ja vesimyllyjä, sahoja, meijeri, pankki, kahvila ja useita kauppoja. Luohuan tunnettu maamerkki on Karhuviiian kivi. Se on yksi maan suurimmista siirtolohkareista. Opastus kiville on Ylipään tieltä.